Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2026–2027

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

73

Vragen van het lid **Schilder** (Groep Markuszower) aan de Minister en Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over *de politieke activiteiten van een griffier van de Rechtbank Midden-Nederland* (ingezonden 10 augustus 2026).

Antwoord van Staatssecretaris **Van Bruggen** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 22 september 2026). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2025–2026, nr. 2862.

Vraag 1
Heeft u kennisgenomen van de berichtgeving dat een griffier van de Rechtbank Midden-Nederland openlijk demonstraties en acties van onder meer XR, Utrecht4Palestine en andere actiegroepen organiseert en coördineert?[1]

Antwoord 1
Ja. Ik heb kennisgenomen van berichtgeving over een griffier van de Rechtbank Oost-Brabant.

Vraag 2
Deelt u de mening dat medewerkers van de Rechtspraak niet alleen onafhankelijk en onpartijdig moeten zijn, maar ook iedere schijn van politieke of activistische partijdigheid moeten vermijden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2
Ja. Onafhankelijkheid en onpartijdigheid zijn kernwaarden die essentieel zijn voor het vertrouwen in de Rechtspraak. De Gedragscode Rechtspraak[2] besteedt expliciet aandacht aan het risico van de schijn van partijdigheid. Bij de beantwoording op vragen 3 en 4 wordt ingegaan op de gedragsregels.

Vraag 3
Hoe beoordeelt u het feit dat een griffier van de Rechtspraak zich publiekelijk profileert als organisator van actiegroepen die regelmatig betrokken zijn bij demonstraties waarbij de openbare orde wordt verstoord, vaak openlijk

[1] X, https://x.com/eppotjuchem/status/2085048156765429980?s=46
[2] https://www.rechtspraak.nl/binaries/_rts_1770372962014/content/assets/rvdr/com/rvdr-com-gedragscode-rechtspraak.pdf.

ah-tk-20262027-73
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2026

terrorisme wordt verheerlijkt en andere strafbare feiten worden gepleegd? Wat doet dit met het vertrouwen in de Rechtspraak?

Antwoord 3
Medewerkers van de Rechtspraak hebben een bijzondere positie in de samenleving. De samenleving moet op een onafhankelijke en onpartijdige Rechtspraak kunnen vertrouwen. Dit neemt niet weg dat ook medewerkers van de Rechtspraak recht hebben op vrijheid van meningsuiting en demonstratierecht. Deze gelden voor iedereen in Nederland. In het algemeen acht ik het waardevol voor een sterke, goed functionerende Rechtspraak dat medewerkers van de Rechtspraak deelnemen aan het maatschappelijke leven. Voor medewerkers van de Rechtspraak gelden, met het oog op de bijzondere positie van de Rechtspraak in de samenleving, wel eigen grenzen. De regels daarvoor zijn vastgelegd in de Gedragscode Rechtspraak die voor alle medewerkers van de Rechtspraak geldt. In de Gedragscode staat dat de kernwaarden van de Rechtspraak onafhankelijkheid, onpartijdigheid, integriteit en deskundigheid zijn. Deze kernwaarden vormen het uitgangspunt van de gedragsregels voor medewerkers van de Rechtspraak, zowel voor rechters als gerechtsambtenaren. In de Gedragscode Rechtspraak is ook aandacht voor het doen van uitlatingen. Er staat bijvoorbeeld in dat uitingen van medewerkers eerlijk, correct en respectvol dienen te zijn en dat in de communicatie het onderscheid tussen privépersoon en het werk bewaakt moet worden. Uitgangspunt is geen uitlatingen te doen die schadelijk zijn voor het functioneren van de medewerker, of voor het functioneren van de Rechtspraak. Medewerkers van de Rechtspraak niet zijnde rechters vallen ook onder de Ambtenarenwet 2017. De Ambtenarenwet schrijft voor dat de uitoefening van grondrechten niet schadelijk mag zijn voor de eigen functievervulling van ambtenaren of het functioneren van hun organisatie. Hoe de norm in de praktijk uitwerkt, verschilt per situatie, en zal steeds aan de hand van omstandigheden moeten worden beoordeeld. De beoordeling van (neven)activiteiten van medewerkers en eventuele maatregelen is de verantwoordelijkheid van het betreffende gerechtsbestuur. Overigens is het vertrouwen dat mensen hebben in de Rechtspraak onverminderd hoog. Dit blijkt uit de algemene conclusies in het rapport van de Venetië Commissie 2023 en uit het recent uitgebrachte Rechtsstaatrapport van de Europese Commissie 2026 waarin stond dat het vertrouwen van de Nederlandse burger in de Rechtspraak gestegen is naar 77%.

Vraag 4
Klopt het dat de Gedragscode Rechtspraak van medewerkers verlangt dat zij het vertrouwen in de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de Rechtspraak niet schaden? Zo ja, hoe verhoudt het openlijk organiseren van dergelijke acties zich tot die gedragscode?

Antwoord 4
Dat klopt. In de Gedragscode Rechtspraak staat dat de kernwaarden van de Rechtspraak onafhankelijkheid, onpartijdigheid, integriteit en deskundigheid zijn. Deze kernwaarden vormen het uitgangspunt van de gedragsregels voor medewerkers van de Rechtspraak. De gedragscode bevat ook regels over nevenbetrekkingen zoals deelname aan organisaties/verenigingen en ander (vrijwilligers)werk naast het werk. Voor gerechtsambtenaren geldt dat nevenwerkzaamheden verboden zijn als die het imago als gerechtsambtenaar of het imago van de Rechtspraak ongewenst beïnvloeden en dit niet met minder vergaande maatregelen dan een verbod te ondervangen is. Het is aan het betreffende gerechtsbestuur als werkgever om nevenwerkzaamheden van medewerkers te beoordelen.

Vraag 5
Is de Raad voor de rechtspraak of de leiding van de Rechtbank Midden-Nederland op de hoogte van deze activiteiten? Zo ja, hoe zijn deze beoordeeld en welke maatregelen zijn genomen?

Antwoord 5
Het gaat hier om een personele aangelegenheid binnen de Rechtspraak. De beoordeling van (neven)activiteiten van medewerkers en eventuele maatregelen liggen bij het betreffende gerechtsbestuur. Ik kan niet op een individueel geval in te gaan.

Vraag 6
Deelt u de mening dat burgers erop moeten kunnen vertrouwen dat rechtszaken worden voorbereid en ondersteund door medewerkers die boven iedere politieke of activistische twijfel verheven zijn? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6
Medewerkers van de Rechtspraak hebben een bijzondere positie in de samenleving. De samenleving moet op een onafhankelijke en onpartijdige Rechtspraak kunnen vertrouwen. Dit neemt niet weg dat ook medewerkers van de Rechtspraak recht hebben op vrijheid van meningsuiting en demonstratierecht. Omdat zij bij de Rechtspraak werkzaam zijn gelden voor hen specifieke gedragsregels die zijn vastgelegd in de hierboven genoemde Gedragscode Rechtspraak. Zie ook voorgaande antwoorden op vragen 2, 3 en 4.

Vraag 7
Zijn er meer gevallen bekend van medewerkers van de Rechtspraak die openlijk politieke of activistische activiteiten verrichten voor organisaties die zich herhaaldelijk schuldig maken aan illegale acties of ordeverstoringen? Zo ja, om hoeveel gevallen gaat het en welke maatregelen zijn daartegen genomen?

Antwoord 7
De beoordeling van (neven)activiteiten van medewerkers zijn personele aangelegenheden waarvoor de verantwoordelijkheid bij de gerechtsbesturen ligt.
Navraag bij de Raad voor de rechtspraak leert dat er geen gevallen bekend zijn van medewerkers van de Rechtspraak die openlijk politieke of activistische activiteiten verrichten voor bovengenoemde organisaties.

Vraag 8
Bent u bereid de Raad voor de rechtspraak dringend op te roepen deze medewerker uit zijn functie te zetten en verder binnen de organisatie passende maatregelen te nemen, zodat medewerkers die door hun eigen handelen het vertrouwen in de Rechtspraak ernstig beschadigen, niet langer werkzaam kunnen blijven binnen de Rechtspraak? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 8
Daartoe ben ik niet bereid. Het gaat hier om een personele aangelegenheid binnen de Rechtspraak. De beoordeling van (neven)activiteiten van medewerkers en eventuele maatregelen liggen bij het betreffende gerechtsbestuur.